

Міністерство освіти і науки України

**Дніпропетровський національний університет
залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна**

Затверджено наказом ректора
від __.__.2017 р № __

на підставі рішення Вченої ради
університету від __.__.2017 протокол № __

Кодекс академічної доброчесності

**Дніпропетровського національного університету
залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна**

Дніпро-2017

Кодекс академічної доброчесності Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна розроблений на основі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ДНУЗТ та досвіду дотримання академічної доброчесності різних університетів України.

Текст Кодексу розроблено з урахуванням пропозицій колектива співробітників та студентів університету, органів студентського самоврядування та профспілкової організації.

Погоджений:

Вченою радою Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна " __ " грудня 2017 року

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів і визначених України «Про освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень.

1.2. Кодекс академічної доброчесності Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна (далі – Кодекс) встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які працюють і навчаються в університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності.

1.3. Університет створює середовище, яке сприяє навчанню і роботі, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтриманню особливої університетської культури взаємовідносин. Кожен член університетського колективу, дотримуючись норм цього Кодексу, робить неоціненний внесок у розвиток всього університету, зміцнення його іміджу і ділової репутації.

Кодекс є переліком настанов і цінностей, дотримання яких представниками спільноти Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна (далі – ДНУЗТ) є обов'язковим як на території університету, так і поза ним.

1.4 Загальними моральними принципами, якими мають керуватися члени університетської спільноти, є:

- Утверджувати важливість академічної доброчесності

Заклади вищої освіти покликані бути поборниками істини. Члени професорсько-викладацького колективу мають забезпечувати необхідні умови, щоб справа відшукування та утвердження істини ґрунтувалася на певних ключових цінностях, які включають ретельність, коректність і чесність.

- Плекати любов до навчання

Відданість академічній доброчесності посилюється високими академічними стандартами. Більшість студентів якнайкраще розкривають свої таланти й здібності тоді, коли академічна робота вважається складною, актуальною, корисною та справедливою.

- Ставитися до студентів як до самостійної особистості

Професори та викладачі мають ставитися до студентів як до самостійної особистості, тобто кожен студент заслуговує на особисту увагу й повагу. Загалом студенти відповідають взаємністю і поважають кращі якості своїх вчителів, у тому числі їхню відданість академічній доброчесності.

- Створювати атмосферу довіри в аудиторії

Більшість студентів є зрілими дорослими людьми, які цінують середовище, вільне від свавільних правил і тривіальних завдань, де довіра завойовується й надається.

- Заохочувати відповідальність студентів за академічну доброчесність

При належному спрямуванні студентам можна надавати значні повноваження у сфері сприяння та захисту найвищих стандартів академічної доброчесності. Студенти воліють працювати в спільнотах, де конкуренція є справедливою, чесність користується повагою, а нечесна поведінка карається. Вони розуміють, що одним з найбільших стимулів до академічної нечесності є відчуття того, що така поведінка є поширеною та не стримується.

- Формулювати чіткі очікування для студентів

Професори й викладачі є тими, хто несе найбільшу відповідальність за створення та розвиток освітнього середовища і досвіду. Вони повинні наперед чітко роз'яснити свої очікування стосовно чесності в академічній роботі, включаючи характер і межі співробітництва між студентами. Більшість студентів хочуть мати такі настанови та вітають їх присутність у програмах курсів, які ретельно пояснюються викладачами в класі.

- Розробляти справедливі та релевантні форми оцінювання

Студенти очікують, що їхня академічна робота буде оцінюватися повно і справедливо. Професори й викладачі мають використовувати (а також постійно критично переглядати й доопрацьовувати) такі форми оцінювання, які вимагають активного і творчого мислення та просувають навчальні можливості для студентів.

- Обмежувати можливості для академічної нечесності

Попередження є критично важливою стратегією захисту від академічної нечесності. Студенти не повинні мати спокуси або стимули до вчинення академічної нечесності через неоднозначні правила, невизначені чи нереалістичні стандарти співпраці, неналежне управління навчальним середовищем або слабку безпеку під час іспитів.

- Кидати виклик академічній нечесності, коли такі випадки трапляються

Студенти спостерігають за тим, як поведуться професори та викладачі, які цінності вони підтримують. Члени професорсько-викладацького колективу, які ігнорують випадки академічної нечесності або ставляться до цього як до дрібної прикраси, дають зрозуміти, що ключові цінності академічного життя, і загалом життя в суспільстві, не варті значних зусиль для їх дотримання.

- Допомогати визначити та підтримувати загально університетські стандарти академічної доброчесності

Випадки академічної нечесності, вчиненої окремими студентами, можуть траплятися в штучно визначених підрозділах факультетів та інститутів. І хоча професори та викладачі мають бути первинними взірцями поведінки щодо академічної доброчесності, відповідальність за визначення, поширення та захист академічної доброчесності має бути справою всієї спільноти - не лише щодо виявлення неодноразових порушників і застосування послідовних належних правових процедур, але й щодо утвердження спільних цінностей, які роблять коледжі та університети справжнім корисним ресурсом.

2. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ І СТУДЕНТІВ ДНУЗТ

2.1 Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну (педагогічну) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ДНУЗТ

Неприйнятними у навчальній та науково-дослідницькій діяльності для студентів та працівників ДНУЗТ є:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ДНУЗТ

4.1. З метою моніторингу дотримання членами університетського колективу моральних та правових норм цього Кодексу в ДНУЗТ створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія). Комісія є дорадчим органом ДНУЗТ. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації університету (факультетів та інститутів) щодо накладання відповідних санкцій.

4.2. Комісія у своїй роботі керується Законом України «Про вищу освіту», Законом України «Про освіту», іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом університету, цим Кодексом та Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності, яке затверджується Вченою радою ДНУЗТ.

4.3. Склад Комісії затверджує Вчена рада ДНУЗТ.

4.4. Член університетського колективу, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це Комісії з питань академічної доброчесності ДНУЗТ. Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг або скарг без підпису.

4.5. Будь-який член університетської спільноти має право звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

5. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Члени університетського колективу зобов'язані знати Кодекс академічної доброчесності ДНУЗТ. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу саме по собі не є виправданням неетичної поведінки.

5.2. Прийняття принципів і норм Кодексу академічної доброчесності ДНУЗТ засвідчується підписом члена університетської спільноти. Зараховані на перший курс студенти університету підписують свою згоду з Кодексом академічної доброчесності ДНУЗТ в обов'язковому порядку.

5.3. Порухення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з університету, за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

5.4. Кодекс академічної доброчесності ДНУЗТ затверджується Вченою радою університету.

5.5. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за поданням Вченої ради ДНУЗТ, Ради студентського самоврядування ДНУЗТ, Профкому працівників ДНУЗТ, Профкому студентів, Комісії з питань академічної доброчесності. Зміни та доповнення до Кодексу академічної доброчесності вносяться винятково за рішенням Вченої ради університету.